À L'AVEUGLE

GHEORGHE PĂUN

Din punct de vedere strict istoric, începutul l-au făcut şahiştii. Un început anemic însă, un fel de pionierat involuntar şi inconştient, revendicat şi recunoscut ca pionierat abia acum, a posteriori, de cronicarii hiperzeloşi.

Din punct de vedere practic, revoluţia a fost pregătită şi întreţinută de ANPOM, Academia Naţională a Performanţelor Olimpice Magnifice. În decretul ei de înfiinţare nu era, desigur, prevăzută o asemenea evoluţie a evenimentelor, dar, toată lumea ştie, marile bulversări din istoria cunoscută a umanităţii s-au desfăşurat pe principiul bulgărelui de zăpadă, de la derizoriu la semnificativ şi de aici la colosal. În paşi mărunţi, auto-întretinuţi. Pe un fond propice, se înţelege, că nici bulgări de zăpadă nu poţi face primăvara!...

O academie, fie ea şi sportivă, cere personal, organizare, secţii şi subsecţii, şefi şi şefuleţi, mă rog, tot tacîmul. Ei bine, ANPOM a crescut atît de viguroasă în numai cîteva luni, adunînd sub oblăduirea ei o aşa colcăială de experţi în toate sporturile existente, că saltul calitativ era inevitabil pentru orice minte cît de cît limpede. Şi el s-a produs cam la o jumătate de an de la înfiinţare. E adevărat că ideea s-a conturat oarecum la întîmplare, în cursul unei partide clasice de handbal între specialiştii în sporturi nautice şi experţii în sporturi de iarnă (academia nu angajase încă şi sportivi de meserie), dar şi întîmplarea este fiica necesităţii, ne învaţă filozofii. În tribune se aflau, desigur, specialiştii în sporturi cu mîna, preocupaţi în acel moment de perfecţionarea desuetului handbal în şapte. Iată cum au decurs lucrurile (precizia este necesară, cel puţin în consemnarea momentelor cruciale).

Spre sfîrşitul primei reprize, pivotul echipei „navale", un bun cunoscător al înotului pe o rînă, a fost lovit cu cotul în arcadă de un adversar, schior de meserie. De fapt, ca să fim şi mai riguroşi, n-a fost un fault obişnuit de joc, schiorul avea de plătit o poliţă mai veche şi găsise acum prilejul: înotătorul îl făcuse odată, în cursul comentării unei partide de tenis de cîmp, „vită încălţată", şi o asemenea calificare nu putea rămîne fără urmări. În sfîrşit, lovitura a fost bine disimulată, aşa că s-a dictat fault, şapte metri

deci, fără alte urmări pentru făptaş. Din arcada victimei – eroul de azi al ANPOM-ului – a început însă să curgă sînge. Meciul s-a întrerupt, au intrat pe teren medicii şi l-au bandajat pe rănit. La reluare, coechipierii l-au desemnat tocmai pe el să execute lovitura. Era şi o recompensă, dar şi recunoaşterea talentului său de aruncător la poartă. Din acest moment ar trebui să privim evenimentele cu încetinitorul, cadru cu cadru ar trebui să le privim, pentru a exclama odată cu toată lumea care priveşte acum filmul meciului: iată, în această fracţiune de secundă s-a întîmplat **saltul,** acesta este SALTUL, o poză istorică! Deci: înotătorul pe o rînă a luat mingea, s-a apropiat, a pus vîrful piciorului stîng pe linia albă de la şapte metri, a privit lung poarta şi pe portar, a icnit scurt, s-a ridicat pe vîrfuri, a dus braţul drept înapoi, a fentat, aşa făcea el totdeauna, se făcea că trage, apoi se răsucea pe piciorul stîng şi abia cînd revenea cu faţa spre poartă trăgea cu adevărat, marcînd invariabil, a fentat deci şi acum, s-a răsucit, aproape la 180 de grade s-a răsucit, portarul sărise deja într-o parte a porţii, s-a răsucit zic şi – atenţie! — în timp ce tindea să revină la direcţia de aruncare, bandajul de la arcadă i-a căzut pe ochi, brusc şi definitiv, iar el, prins de elan, programat pînă la ultima fibră să arunce în fracţiunea următoare de secundă, a aruncat, cu ochii acoperiţi de bandaj a aruncat şi zbangg!! a lovit cu mingea ceasul aflat la mijlocul balconului, pe latura terenului. Şi acum ceasul se găseşte în aceeaşi stare, la început au neglijat să-l repare, apoi s-a hotărît să fie păstrat aşa, încremenit la ora producerii saltului, un mic monument ad-hoc în memoria acelei secunde.

Spectatorii au rîs spontan, deci sincer, le plăcuse, iar spectatori nu erau nişte microbişti oarecare, ageamii veniţi să se distreze, erau experţi în sporturile cu mîna, inclusiv în handbal. S-au uitat unii la alţii, toţi se gîndeau la acelaşi lucru, li se citea asta în priviri, dar nici unuia nu-i venea să creadă şi nici să spună în cuvinte ce avea în minte.

Primul meci de handbal à l'aveugle a fost organizat experimental fără mare publicitate, siguri de succes, dar încă nehotărîţi în privinţa unor amănunte de regulament. S-au folosit eşarfe negre, cam ca la condamnaţii la moarte din filmele de război, doar că legate mai bine, ca să reziste la efort.

Succesul a fost exploziv. Mai mulţi spectatori au fost scoşi din sală pe targă – făcuseră hernie de rîs – iar alţii, vreo cincizeci, au umblat zile în şir cu fălcile legate – nu reuşeau să mai închidă gura, iar dacă o închideau cumva, apăsînd cu mîna în barbă, li se deschidea imediat ce era lăsată liberă, ca împinsă de un resort. Printre aceştia a fost şi comentatorul radio-televiziunii, un tinerel simpatic şi de mare viitor, dar care a avut

neşansa să fie repartizat tocmai la acel meci. O vreme a reuşit să facă faţă, primele mişcări ale jucătorilor, prima aruncare – şi ultima din prima repriză – a mingii, dar apoi, cînd toţi combatanţii au început să umble de colo-colo, căutînd-o, ciocnindu-se la fiecare cîţiva paşi de un adversar sau coechipier – în întuneric toţi oamenii sînt la fel –, după ce au început să umble de-a buşilea, trecînd peste semicercuri, marcaje, limite ale terenului, insensibili la fluieratul isteric al arbitrilor, n-a mai rezistat nici el, a lăsat microfonul deschis, s-a prins bine de burtă şi a început să rîdă. Din cauza hohotelor care făceau să tremure pereţii, cîteva cioburi din cadranul ceasului lovit de minge la meciul precedent au căzut pe teren, dar nimeni n-a sesizat un zgomot atît de firav, picături de apă în vulcanul din sală. Cînd un jucător a reuşit să dea peste minge, deruta lui a fost înduioşătoare: nu mai ştia demult unde este poarta adversă. Şi nici n-avea pe cine să întrebe, oricum nu l-ar fi auzit nimeni şi nimeni nu mai ştia unde sînt punctele cardinale. A aruncat la întîmplare şi l-a pocnit în ochelari pe şeful Secţiei Sporturi de Mînă din ANPOM. Fără lentile şi acesta era cam la fel ca jucătorii, aşa că a aruncat mingea în tribune. Din tribune a ajuns din nou în teren, dar degeaba, la zgomotul căderii ei pe parchet, toţi jucătorii din apropiere s-au bulucit s-o prindă, aşa, după ureche şi urmarea a fost o grămadă bine dezorganizată, cam ca la rugbi, între doua echipe pe jumătate duşmane şi pe jumătate bete. Pînă s-au desprins unii de alţii, arbitrul de centru a făcut cîrcei în obraji şi a trebuit să fie înlocuit pentru că nu mai putea ţine fluierul între buze.

Meciul s-a terminat totuşi cu un scor neaşteptat de mare, doi la doi, egal deci, dar fiecare echipă susţinea că ea a învins, şi atunci amîndouă au fost proclamate victorioase, cert este că la marcarea golurilor au contribuit în mod egal, de aceea decizia a fost mai mult decît echitabilă.

Presa, publicul, specialiştii în sport, comentatorii de peste hotare, toată lumea a fost de acord că se deschisese o nouă eră în handbal, în sport în general. Iar în săptămînile care au urmat, toate oraşele cît de cît importante – şi era o probă a demnităţii acest lucru – au organizat partide de handbal à l'aveugle.

Bineînţeles, zăgazul progresului fiind rupt, inovaţiile au început să pocnească precum floricelele de porumb în tigaie. De ce numai handbal, cînd mai există atîtea alte sporturi pasibile de perfecţionare?! Tenis de cîmp, tenis de masă (fiecare jucător avînd cîte 10-20 de mingi, pe care putea să le folosească după dorinţă), fotbal, polo, volei, popice. Atletismul, sportul-sporturilor, n-a rămas nici el mai prejos. Aruncarea greutăţii, discu-

lui, ciocanului şi suliţei, ce superbe performanţe şi anti-performanţe, greutăţi oprindu-se pe masa arbitrilor, suliţe străpungînd pereţii cabinelor de masaj, ciocane zburînd în tribune. Sau alergările încrucişate, împleticite, în direcţii contrare, gardurile, ah, gardurile! cu sportivi ţopăind în gol şi apoi lovindu-se cu sete de obstacole, sărituri în lungime, drept în plasa porţilor de fotbal, şi sărituri în înălţime, cu aterizarea pe tabelele electronice de afişaj. O întreagă epopee s-ar putea scrie despre fiecare duminică atletică. Şi fiecare duminică devenise atletică.

Cum era şi normal, salturile următoare au venit tot din partea ANPOM-ului, unde s-a constituit cîte o comisie specială pe lîngă fiecare comisie anterioară, scopul fiind perfecţionarea cît mai adîncă a tuturor sporturilor oarbe, pentru a obţine performanţe magnifice în toate meciurile şi în toate competiţiile, fie ele interne sau externe. Următorul pas important a fost legarea la ochi şi a arbitrilor de tot felul, inclusiv a cronometrorilor şi purtătorilor de ruletă din atletism. Un delir! Un extaz! Fluierau atît de haotic arbitrii de handbal încît şi jucătorii reuşeau uneori să se amuze, între o buşitură şi alta, între un icnet şi un vaiet. Iar la aruncarea greutăţii, imaginaţi-vă sportivul, aşezat **undeva** şi aruncînd **undeva,** în timp ce arbitrii stau ascunşi sub masă de teama bilei de oţel şi plumb, imaginaţi-vă pe cei doi arbitri responsabili cu măsurarea, întinzînd ruleta de **undeva** pînă **undeva,** citind cu voce tare – eventual de pe dosul ruletei, oricum şi el nevăzut – „opt metri şi patruzeci şi opt” şi imaginaţi-vă arbitrul principal notînd performanţa cu un pix care nu funcţionează decît cu intermitenţe, notînd deci pe dosul foii de concurs, peste alte cîteva distanţe scrise acolo mai devreme, şi decretînd din cînd în cînd, neauzit de nimeni: „nou record naţional”, „nou record mondial”... Un delir! Un extaz!

Desen de ILIE TUDOREL

Ziarele, radioul, publicul, comentatorii de pretutindeni, toată lumea nu contenea cu elogiile la adresa Academiei şi a experţilor pe care ea îi oploşea.

Etapa a treia – festivităţi de premiere cu ochii legaţi a venit firesc o încunu-

nare naturală a evoluţiei de pînă atunci. Au primit astfel medalii inclusiv ziariştii de pe marginea terenurilor, unii arbitri, oficialii care cădeau sub braţele oficialilor împărţitori de medalii s-au întors şi ei cu trofee acasă, uneori au primit medalii şi spectatorii interesaţi în aşa ceva şi care au reuşit să intre pe teren.

Părea că fusese atins apogeul, culmea, climaxul, orgasmul suprem, că mai departe nu se poate merge, părea că lămîia a fost stoarsă pînă la capăt, că balonul a fost umflat pînă la limita, că... Dar, nu. Mai era un pas. A fost făcut acum cîteva luni. Ghiciţi care? Desigur: s-p-e-c-t-a-t-o-r-i-i... Au fost şi ei legaţi la ochi! Mai departe...

Mai departe nu pot povesti... mă dor tîmplele, teribil mă dor, din cauza nodului... ştiţi, legătura care...